

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – Ст. 356.
2. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
3. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень (укр/рос): Міжнародний документ від 28.05.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_594.
4. Про затвердження Правил повітряних перевезення пасажирів і багажу: Наказ Міністерства інфраструктури України від 30.11.2012 р. № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0669-10>.

УДК 656.091:629.73(477)(043.2)

Сай Р. Є., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСНОВИ СЕРТИФІКАЦІЇ АВІАЦІЙНОГО ПЕРСОНАЛУ В ЦИВІЛЬНІЙ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ

По даних останніх декількох років у світовій цивільній авіації більше 60 % усіх авіаційних пригод тісно пов'язано з людським фактором. Проаналізувавши рівень безпеки польотів та можливих факторів аварійності з цивільними повітряними суднами, підготовлений фахівцями незалежного розслідування авіаційних подій та інцидентів Державіаслужби України встановив, що за 9 місяців 2015 р. відбулося 97 авіаційних подій та інцидентів. Із них: катастроф – 1, аварій – 1, серйозних інцидентів – 5, інцидентів – 87. У 32 % випадків головною, або супутньою причиною виникнення авіаційних подій та інцидентів став людський фактор (екіпаж, персонал технічного обслуговування, персонал забезпечення польотів) [1].

Авіаційний персонал – це особовий склад авіаційного підприємства, організації, підрозділу, навчального закладу, що складається з авіаційних спеціалістів за професійною ознакою.

Безпечність авіаперевезень значною мірою залежить від підвищення професійності та кваліфікації авіаційного персоналу та їх працездатності, також їх готовності реалізації їх обов'язків які підтверджується через сертифікацію [2, с. 234].

Свідоцтво авіаційного персоналу – це офіційний дозвіл відповідного органу державного регулювання діяльності авіації України на здійснення

авіаційними фахівцями самостійної професійної діяльності з експлуатації, технічного обслуговування повітряного судна, використання повітряного простору, обслуговування повітряного руху

Порядок сертифікації авіаційного персоналу, вимоги до кандидатів на отримання Свідоцтв та кваліфікаційних відміток, процедури видачі, внесення обмежень та вилучення Свідоцтв, продовження терміну їх дії встановлені Правилами видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні [3]. Правила прийняті у відповідності зі стандартами і рекомендованою практикою Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) для авіаційного персоналу, що здійснює експлуатацію та технічне обслуговування цивільних повітряних суден, використання повітряного простору та обслуговування повітряного руху, підготовку авіаційних фахівців в організаціях, зареєстрованих на території України, незалежно від форм власності та відомчої підпорядкованості.

Правова основа для видачі Свідоцтв авіаційному персоналу визначена в ст. 32 Чиказької конвенції та SARPs (Додаток 1 до Чиказької конвенції). Всі авіаційні фахівці допускаються до професійної діяльності з експлуатації, технічного обслуговування повітряного судна, використання повітряного простору та обслуговування повітряного руху лише за умови, якщо вони мають офіційний дозвіл Державної авіаційної служби України у вигляді Свідоцтва авіаційного персоналу.

Авіаційним фахівцям в Україні видаються такі свідоцтва (або посвідчення): а) членам екіпажу повітряного судна; б) інженерно-технічному авіаційному персоналу; в) свідоцтво диспетчера служби руху; г) свідоцтво співробітника із забезпечення польотів; г) свідоцтво оператора служби руху (авіаційної станції); д) свідоцтво студента-диспетчера служби руху .

В ст. 51 Повітряного кодексу України від 19.05.2011 р. № 3393-VI встановлено, що кандидат на одержання свідоцтва зазначеного виду або кваліфікаційної відмітки повинен мати відповідну професійну підготовку затвердженою програмою у сертифікованому навчальному закладі, мати належний досвід та придатність за станом здоров'я, підтверджені в установленому порядку. Для свідоцтва авіаційного персоналу установлені різні терміни дії. До кандидатів на одержання свідоцтва встановлені різні вимоги щодо їх віку, знань, досвіду тощо.

Водночас, певні категорії осіб, а саме, кандидати на одержання свідоцтв членів екіпажу повітряного судна, диспетчера служби руху, допускаються до професійної діяльності лише за умови наявності медичного сертифіката відповідного класу, виданого згідно з установленими вимогами щодо медичної сертифікації авіаційного персоналу цивільної авіації України. Правила медичної сертифікації авіаційного персоналу цивільної авіації України встановлюють загальні

вимоги до авіаційного персоналу та єдиний порядок медичної сертифікації кандидатів на отримання медичних сертифікатів відповідного класу, процедури їх видачі, внесення обмежень. А отже проводиться комплекс медичних обстежень фізіологічного стану осіб авіаційного персоналу, з метою визначення їх придатності до здійснення професійної діяльності та забезпечення безпеки польотів [4].

Державна авіаційна служба, як державний орган, який наділений компетенцією здійснення сертифікації авіаційного персоналу, таким чином здійснює реалізацію функції безпеки цивільної авіації в цілому і безпечних авіаперевезень зокрема. Сертифікація авіаційного персоналу гарантує відповідний і належний рівень професійної підготовки фахівців цивільної авіації та виступає гарантом безпечності польотів та здійснення інших уповноважених функцій в повітряному просторі України.

Література

1. Аналіз рівня безпеки польотів та виявлення потенційних факторів аварійності з цивільними повітряними суднами за 9 місяців 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.avia.gov.ua/uploads/documents/8565.pdf>.

2. Луцький М. Г. Онтологія безпеки авіації: монографія / М. Г. Луцький, М. О. Сидоров – К.: НАУ, 2011. – 408 с.

3. Правила видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні, затверджені наказом Міністерства транспорту України від 07.12.1998 № 486 «Про затвердження Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні» // Офіційний вісник України від 29.01.1999. – 1999. – № 2. – С. 85.

4. Правила медичної сертифікації авіаційного персоналу, крім членів льотного екіпажу: затверджені наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 27.03.2007 № 243; Наказ Державіаслужби від 27.03.2006 № 223 «Про застосування в цивільній авіації України Спільних Авіаційних Вимог JAR-FCL 1, 2, 3, 4 «Видача свідоцтв льотному екіпажу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.